

14.9.2018

Sosiaali- ja terveysministeriö

Sosiaali- ja terveysministeriön lausuntopyyntö 29.6.2018, STM017:00/2018

Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi sosiaali- ja terveyspalvelujen asiakasmaksuista*Tausta*

Sosiaali- ja terveysministeriö pyytää lausuntoja luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi sosiaali- ja terveyspalvelujen asiakasmaksuista. Esityksen tavoitteena on ajantasaistaa sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuja koskeva lainsäädäntö. Esityksessä otetaan huomioon palvelujärjestelmässä ja toimintaympäristössä tapahtuneet muutokset sekä sosiaali- ja terveydenhuolto ja maakuntia koskeva uudistus. Ehdotetussa laissa säädettäisiin maakunnan järjestämävastuulle kuuluvien sosiaali- ja terveyspalvelujen maksuista, maksujen määräämisestä ja niiden perimisestä sekä asiakkaalle maksuttomista palveluista. Lisäksi säädettäisiin maksujen perimistä rajoittavasta maksukatosta sekä maksujen alentamisesta ja perimättä jättämisestä. Esityksen mukaan asiakasmaksuista säädettäisiin kokonaisuudessaan lain tasolla. Maksun voisi periä vain niistä palveluista, joiden maksuista säädetään ehdotetussa laissa. Esityksen tavoitteena on, että maksut olisivat kohtuullisia eivätkä estäisi tarpeellisten sosiaali- ja terveyspalvelujen käyttöä.

Lausunnonantajia pyydetään arvioimaan erityisesti esitettyjen asiakasmaksujen määrätymisperusteiden selkeyttä, johdonmukaisuutta ja oikeudenmukaisuutta. Lausunnonantajilta pyydetään näkemystä siitä, tukeeko hallituksen esitysluonnokseen sisältyvä lakiehdotus asiakkaiden yhdenvertaista mahdollisuutta saada tarvitsemiaan sosiaali- ja terveyspalveluja.

Valtiovarainministeriön lausunto noudattaa sähköisen lausuntopyyntökyselyn rakennetta. Siltä osin, kun sähköisessä kyselylomakkeessa olevaa kysymystä ei ole tässä lausuntopyynnössä käsitelty, valtiovarainministeriöllä ei ole ollut lausuttavaa asiasta.

Yleiset huomiot

Valtiovarainministeriö pitää esitystä sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista lähtökohtaisesti kannatettavana. Esitys selkeyttää nykyistä asiakasmaksusääntelyä merkittävästi vähentäen soveltamiseen liittyviä tulkintaongelmia ja ottaa huomioon palvelujärjestelmässä tähän mennessä tapahtuneen kehityksen. Lakiehdotus on omiaan lisäämään niin palvelujen käyttäjien kuin palvelujen järjestäjien keskinäistä yhdenvertaisuutta sekä maanlaajuisesti yhtenäisiä käytäntöjä asiakasmaksujen määrätymisessä. Esitys selkeyttää niin ikään

maksujen alentamista ja perimättä jättämistä koskevaa sääntelyä. Tämä vähentänee merkittävästi sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksujen päätymistä ulosottoon nykyisessä laajuudessa ja sitä kautta järjestelmän itsensä synnyttämiä, vältettävissä olevia taloudellisia ja sosiaalisia kustannuksia.

Esityksen lähtökohtana on, että jatkossa kaikki asiakasmaksuihin liittyvä sääntely olisi lain tasolla. Nykyiseen, niin lainsäädäntöteknisesti kuin valtiosääntöikeudellisesti kritiikille alttiiseen tilanteeseen peilaten, lähtökohtaa voi pitää ymmärrettävänä. Toisaalta ratkaisu voi toistaa nykyiseen lainsäädäntöön liittyviä ongelmia sikäli, että kaavamainen laissa säädetty indeksitarkastettu maksu jäisi ajan myötä kehityksestä jälkeen, ja syystä tai toisesta asiakasmaksulainsäädäntöä ei saataisi muutettua tarkoituksenmukaisesti. Erityisesti palveluja järjestävien maakuntien kannalta tuotantokustannusten kehityksestä jälkeen jääneet asiakasmaksut muodostuisivat erittäin ongelmallisiksi. Kuten esityksen perusteluissakin todetaan (s. 172), esitys sisältää sääntelyä, joka todennäköisesti olisi voitu jättää valtioneuvoston asetuksella säädettäväksi. Valtiovarainministeriö esittääkin vielä harkittavaksi, tulisiko esityksen logiikkaa muuttaa siten, että laissa säädettäisiin maksun määräytymisen ja maksuvelvollisuuden perusteista, ja varsinaisesta maksusta asetustasolla. Tämä voisi parantaa edellytyksiä sekä valtion ohjaukselle että palvelujen järjestämiselle maakunnissa. Asetustasolla voitaisiin jossain määrin ottaa huomioon myös palvelujärjestelmän tulevaa kehitystä, jotta uudet palvelut eivät jäisi jäljempänä esitetyin tavoin asiakasmaksujärjestelmän ulkopuolelle.

Taloudellisten vaikutusten arviointi

Sosiaali- ja terveysministeriö pyytää, että kunnat ja kuntayhtymät arvioisivat lausunnoissaan esityksen vaikutuksia oman kunnan tai kuntayhtymän asiakasmaksukertymään ja esittäisivät lyhyen perustelun arviolleen. Arviot pyydetään esittämään mahdollisuuksien mukaan prosentuaalisena osuutena suhteessa kunnan tai kuntayhtymän nykyiseen maksutuottoon. Arviot taloudellisista vaikutuksista pyydetään antamaan sekä kokonaisuudesta että eritellysti olennaisimmista taloudellisista vaikutuksista aiheuttavista ehdotuksista.

Lausuntopyynnön toimeksianto tähän kysymykseen liittyen on sellainen, että lausuntoja odotetaan lähinnä kunnilta ja kuntayhtymiltä. Erittäin perusteltua on, että tätä arviota kysytään. Vaikka taloudellisia vaikutuksia on arvioitu –ottaen huomioon vaikeasti arvioitavan aihe-alueen- kattavasti, valtiovarainministeriö esittää laskelmiin liittyen joitakin huomioita.

Lakiesityksen muutosehdotusten maksukertymää kasvattavat vaikutukset on arvioitu noin 76 ja maksukertymää alentavien ehdotusten vaikutukset 82 miljoonaksi euroksi. Valtiovarainministeriö huomauttaa, että epävarmuutta liittyy maksujen muutoksiin liittyen erityisesti niihin muutoksiin, jotka lakiesityksen mukaan nostaisivat maksutuloja. Esimerkiksi palveluasumiseen liittyen taloudellisissa vaikutuksissa tuodaan esille seuraavaa ”Tehostetun palveluasumisen maksujen osalta ehdotetut muutokset eivät tehtyjen laskelmien perusteella näyttäisi aiheuttavan kovin merkittävää muutosta maakuntien yhteenlasketuun maksukertymään. Laskentaoletuksista riippuen muutos voi olla joko maksukertymää supistava tai sitä kasvattava.”

Kunnissa maksujen määräytymisperiaatteiden lakisäateistäminen toimii kahtalaisesti. Niissä kunnissa, jotka tällä hetkellä perivät nyt ehdotettua lakia suurempia maksuja, maksukertymä pienenee. Toisaalta niissä kunnissa, jotka tällä hetkellä perivät pienempiä maksuja kuin ehdotettu säännös mahdollistaa, maksukertymä kasvaa, olettaen, että kunta/maakunta ottaa käyttöönsä maksut maksimimääräisenä. Oletus ei välttämättä toteudu, sillä kunnilla olisi jo tällä

hetkellä mahdollisuus periä korkeampia maksuja. Huomion arvioista on myös se, että maksutuottojen alenema/kasvu kohdistuu erilaisena eri alueille.

Ensihoitopalvelun arvioidaan kasvattavan maksutuottoja 10 miljoonalla eurolla. Tämä ei kuitenkaan vahvista maakuntataloutta, sillä kyse on siirtävästä tehtävästä. Epävarmuutta liittyy myös hoitajamaksuun, jonka vaikutukseksi on arvioitu 30 miljoonaa euroa maksukertymää kasvattavaksi. Tätä maksua voitaisiin periä myös nykyisten säännösten perusteella, mutta osa kunnista ei ole maksua perinyt mm. siitä syystä, että kysyntää halutaan ohjata lääkäreiden sijasta hoitajille. Näin ollen epävarmaa on, kuinka laajalti maksua aletaan periä.

Yhteenvetona taloudellisista vaikutuksista VM toteaa, että laki sisältää säädösmuutoksia, jotka alentavat maakuntien maksukertymää vähintään 80 miljoonalla eurolla. Vastaavasti asiakasmaksukertymää kasvattavat ehdotukset olisivat suuruusluokaltaan hieman pienemmät tai korkeintaan samaa tasoa ja niihin liittyy huomattavaa epävarmuutta. Lopputulos ei vastaa kaikilta osin asiakasmaksulakia valmistelleelle työryhmälle asettamispäätöksessä 15.2.2017 asetettuja tavoitteita, jotka johdettiin hallituksen huhtikuussa 2016 tekemistä linjauksista julkisen talouden suunnitelman 2017 – 2020 hyväksymisen yhteydessä. Asettamispäätöksessä todetaan mm., että ”Hallituksen linjauksen mukaisesti asiakasmaksuja koskevaa lainsäädäntöä uudistetaan niin, että se ottaa huomioon sote-palveluiden integraation ja ennaltaehkäisyn tavoitteet. Asiakasmaksujärjestelmän kehittämisessä otetaan huomioon, että se tukee osaltaan asiakkaiden omaa vastuunottoa ja sote-uudistuksen kustannussäästötavoitteiden saavuttamista. Uudistuksessa ja sitä koskevassa lainsäädännössä huomioidaan, ettei asiakasmaksuihin tule kohtuuttomia korotuksia. Uudessa lainsäädännössä säädetään maksujen tasapainoisesta suhteesta saatuu palveluun ja henkilön maksukykyyn sekä kohtuullisuudesta integroiduissa sote-palveluissa sekä siitä, miten maksut tukevat kustannusvaikuttavaa asiointia eri tavoin palveluita tarvitsevilla käyttäjillä”.

Hallitus kiinnitti edellä mainittujen huhtikuussa 2016 tehtyjen linjausten yhteydessä huomiota myös siihen, että merkittävä osa kunnista ei ollut toimeenpannut niitä sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksujen korotuksia, jotka perustuivat hallitusohjelmaan ja jotka oli tehty mahdolliseksi asiakasmaksusäännöksiä tarkistamalla. Tältä osin kirjattiin seuraava kuntataloutta koskeva lausuma: ”Osa kunnista on päättänyt jättää toteuttamatta joiltakin osin hallitusohjelmassa kuntatalouden vahvistamiseksi päätettyjä toimenpiteitä. Toteuttamatta jättämisen mittaluokaksi on arvioitu tässä vaiheessa vähintään 130 milj. euroa. Hallitus päättää kevään 2017 kehysriihessä toteutuneiden säästöjen korvaamisesta esimerkiksi säätämällä kuntien sote-palveluille vähimmäismaksurajat tai päättämällä muista julkisen talouden säästöistä tai tulonlisäyksistä, kuten kiinteistöveron alarajan korotuksesta, joilla saavutetaan tavoiteltu yhteensä 130 miljoonan euron tasapainovaikutus julkiseen talouteen.” Tätä lausumaa voidaan pitää myös eräänä lähtökohtana asiakasmaksulainsäädännön kokonaisuudistusta valmistelleelle työryhmälle. Vastoin edellä mainittuja julkisen talouden tasapainottamiseen liittyviä tavoitteita lakiehdotus johtaisi päinvastoin lopputulokseen, joka ei todennäköisesti olisi edes kustannusneutraali.

Toinen vakava huolenaihe liittyy siihen, mikä on työryhmän ehdotusten suhde muihin sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämistä koskevan uudistuksen esityksiin. Esimerkiksi eduskuntakäsittelyssä olevien sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisuudistukseen liittyvien hallituksen esitysten vaikutusten arviointi on vaikeaa, koska asiakasmaksujen osuutta palvelujen hinnasta ja vaikutuksia mahdollisiin asiakassiirtymiin ei ole voitu ennakoita tarkemmin. Toisaalta työryhmän työssä ei ole ennakoitu sote-uudistukseen jatkossa sisältyvää ns. terveydenhuollon monikanavarahoituksen yksinkertaistamista, joka tulee osaltaan aiheuttamaan merkittävää rahoitusvajetta ja painetta julkisista sosiaali- ja

terveyspalveluista perittävien asiakasmaksujen korottamiseen. Työryhmän työssä tai laajemmin sote-uudistuksen valmistelun yhteydessä ei ole kiinnitetty riittävästi huomiota siihen, että useiden erillisten hallituksen esitysten yhtäaikaisten ja koordinoitujen käsittely olisi mahdollista. Uudistuksen jatkovalmistelussa ja toimeenpanoaikataulussa tämä tavoite tulisi ottaa vakavasti huomioon.

Yhteenvetona taloudellisiin vaikutuksiin liittyen on todettava, että hallituksen esitys pitäisi jatkovalmistelussa valmistella siten, että maksuja korottavat esitykset olisivat laajemmin mukana. Maksuja korottavat ehdotukset olisivat mahdollisia ja perusteltuja, ottaen huomioon sen että hallituksen esitysluonnos sisältää useita helpotuksia asiakkaan näkökulmasta, erityisesti heikosti toimeentulevien asiakasryhmässä. Asiakasmaksukertymää kasvattavia ehdotuksia olisi hyödyllistä pohtia erityisesti tasasuuruisiin maksuihin, esimerkiksi päiväkirurgisiin (16 §) sekä lyhytaikaisen laitoshoidon sekä asumispalvelujen maksuihin (25 - 26 §). Asiakasmaksukertymän varmistamiseksi voisi olla tarpeen säätää myös joihinkin palveluihin minimimaksu, joka maakunnan olisi perittävä, ellei säännöstä maksun alentamisesta tai perimättä jättämisestä (5 §) sovellettaisi.

Valtiovarainministeriö kiinnittää huomiota myös siihen, että esityksessä kuvattu maakuntien rahoituslakiehdotusta koskeva osuus on monilta osin epä tarkka ja voi pahimmillaan johtaa lukijaa harhaan rahoituslakiehdotuksen sisällystä. Erityisesti toteutuneista kustannuksista laskennallisiin kustannuksiin siirtymistä koskevan siirtymävaiheen osalta esitystä olisi hyvä muuttaa kuvaamaan tarkemmin rahoituslakiehdotuksessa esitettyä sääntelyä.

Lakiehdotusta työstäneen työryhmän työ jäi osin keskeneräiseksi, mikä näkyy ehdotettavan lainsäädännön keskeneräisyyksinä. Näitä puutteellisia kohtia arvioidaan tarkemmin pykäläkohtaisissa kommentteissa.

Pykäläkohtaiset huomiot

1 luku. Yleiset säännökset

1 §. Lain tarkoitus

Lain tarkoituksena ei ole pykälässä mainittu asiakasmaksulain rahoitukseksi näkökulmaa. Pykälän yksityiskohtaisten perusteluissa tosin sanotaan että "Lain tarkoituksena olisi osaltaan varmistaa maakunnan järjestämien sosiaali- ja terveyspalvelujen rahoitus" Samoin lainsäädännön yleisperusteluissa (s. 8) on todettu myös "Asiakasmaksujen keskeiset tehtävät ovat rahoittaa järjestettyjä palveluita ja myös ohjata palvelujen käyttöä".

Asiakasmaksujen rahoituksellinen merkitys olisi tärkeä mainita perustelujen lisäksi myös pykälässä.

2 §. Soveltamisala

Olisiko tarpeen sanoa, että maakunnassa sovelletaan sijaintimaakunnan maksuperusteita, tilanteissa joissa palveluja käyttää potilas/asiakas toisesta maakunnasta?

3 §. Määritelmät

Pykälässä ei ole määritelty, mitä tarkoitetaan pitkäaikaisella tehostetulla palvelu-asumisella. Määrittely selventäisi 9 § 1. momentin 9 kohtaa, 34 § 1 momentin sekä erityisesti 37 § ja 38 § tulkintaa.

Samoin perhehoidon lyhyt-/pitkäaikaisuus olisi hyvä määritellä.

4 §. Palvelusta perittävä maksu

Nykyisen lain peruslogiikka, jonka mukaan palveluista voidaan periä maksu, ellei toisin säädetä, ehdotetaan säännöksen 3 momentissa muutettavaksi siten, että palvelu olisi maksuton, jos sitä ei erikseen tässä laissa säädettäisi maksulliseksi. Muutos ei ole perusteltu eikä tarkoituksenmukainen. Esimerkiksi tulevaisuudessa kehitettävät tavat palvella asiakkaita olisivat ehdotetun logiikan mukaisesti maksuttomia, jollei asiakasmaksulakia erikseen tarkistettaisi ottamaan muutoksia huomioon. Tämä voisi haitata uusien palvelutapojen kehittämistä ja johtaa epätarkoituksenmukaiseen oikeuskäytäntöön. Säädösehdotus olisi myös periaatteellisesti epä johdonmukainen, kun lain eräänlaisena päärakenteena voidaan edelleen pitää sitä, että suurin osa sosiaali- ja terveystalvveluista olisi lähtökohtaisesti maksullisia, jollei lakiehdotuksen 2 luvun säännöksissä toisin säädetä. Periaatteellisesti ongelmallista on myös se, että ehdotus sisältää ajatuksen siitä, ettei laissa ole kyetty riittävästi erittelemään ja jäsentämään kaikkia erilaisia sosiaali- ja terveydenhuollon palveluja. Maakunta voisi edelleen lakiehdotuksen 5 §:n mukaisesti yksittäistilanteissa päättää asiakasmaksun alentamisesta tai kokonaan perimättä jättämisestä, mikä mahdollistaisi asiakasmaksujen kohtuullistamisen.

5 §. Maksun alentaminen ja perimättä jättäminen

Pykälän sanamuodon mukaan maksua on tarkistettava myös maakunnan aloitteesta, jos maksun periminen vaarantaisi asiakkaan tai hänen perheensä toimeentulon edellytyksiä taikka asiakkaan lakisääteisen elatusvelvollisuuden. Epäselväksi jää maakunnan selvittämiselvollisuus asiakkaan toimeentulon vaarantumisesta. Tarkoituksenmukaisesta olisi säätää, että maakunnalla on velvollisuus alentaa/jättää perimättä maksu, kun sen tiedossa on seikkoja, joiden perusteella voidaan olettaa, että asiakkaan toimeentulo vaarantuu, mutta että erityistä selvittämiselvollisuutta maakunnalla ei asian suhteen ole.

6 §. Maksun periminen

Valtiovarainministeriö kiinnittää huomiota ehdotukseen maksuja koskeviin laskuihin liitettävästä oikaisuvaatimusohjeesta, joka ei vastaa vallitsevaa oikeustilaa. Erityisesti tasamaksujen osalta valtiovarainministeriö ei pidä ehdotusta tarkoituksenmukaisena ottaen huomioon sen, miten merkittävästi ehdotus lisäisi laskuihin liittyvää hallinnollista taakkaa. Laskua ei voimassa olevan lainsäädännön mukaan ole pidetty hallintopäätöksenä, vaan asiakas on voinut pyytää asiasta valituskelpoisen päätöksen katsoessaan laskun virheelliseksi, mikä menettely turvaa asiakkaan oikeusturvan.

Pykälän ensimmäinen momentti on ymmärrettävissä tyhjentyvänä luettelona, etenkin kun perusteluissa sanotaan, että "säädetäisiin maakunnan velvollisuudesta antaa asiakkaalle kirjallinen lasku, joka sisältäisi lainkohdassa luetellut tiedot". Luetteloon ei kuitenkaan sisälly perusmaksutietoja (saaja, tilinumero, eräpäivä). Vaikka nämä ovat osin itsestäänselvyyksiä, niin olisi silti hyvä olla lueteltuna säännöksessä.

2 luku. Maksuttomat palvelut

Työryhmä ehdottaa merkittäviä laajennuksia kokonaan maksuttomien sosiaali- ja terveystalvvelujen alaan. Alaikäisille annettavissa palveluissa maksuttomuus ehdotetaan laajennettavaksi terveydenhuollon laitospalveluihin

ja erikoissairaanhoidon. Ehdotus merkitsisi maksukertymän alenemista arviolta 32 milj. eurolla vuodessa. Lisäksi pitkäaikaisessa tehostetussa palveluasumisessa olevien henkilöiden maksuttomien avoterveyspalvelujen alaa laajennettaisiin, minkä arvioidaan alentavan maksukertymää noin 8 milj. eurolla vuodessa. Työryhmä ehdottaa mainittujen maksuttomien palvelujen alan laajentamisen lisäksi myös mm. asiakasmaksukattoa koskevia säännöksiä sekä kotiin annettavista jatkuvista ja säännöllisistä palveluista säädettyjen tulosidonnaisten asiakasmaksujen tulo rajojen korottamista uudistettaviksi siten, että kaikkien ehdotettujen muutosten arvioidaan alentavan asiakasmaksukertymää yhteensä 82 milj. eurolla vuodessa. Tämä johtaisi edellä lausunnossa todettuun lopputulokseen, jonka mukaan maksukertymää alentavat muutokset olisivat hieman suurempia kuin maksukertymää korottavat muutokset, jolloin ehdotus ei olisi julkisen talouden näkökulmasta kokonaisuutena edes kustannusneutraali. Työn jatkovalmistelussa tulisikin vielä arvioida ja priorisoida kaikkia edellä mainittuja maksukertymää alentavia muutosehdotuksia erityisesti sosiaali- ja terveystieteellisiin sekä terveystaloustieteellisiin perusteisiin siten, että muutosehdotusten maksukertymää alentava vaikutus saataisiin selvästi arvioitua pienemmäksi.

3 luku. Maksukatto

Lausunnonantajilta pyydetään kommentteja erityisesti maksukattoa koskevien säännösten soveltamisalan laajentamisesta sekä maksukaton kertymistä koskevan seurantavelvollisuuden siirtämisestä maakunnan vastuulle.

Edellä lausunnossa on todettu maksuttomien sosiaali- ja terveystieteellisten palvelujen alan laajentamisen ja mm. asiakasmaksukattoa koskevien säännösten muutosehdotusten johtavan kokonaisuutena asiakasmaksukertymän alenemiseen arviolta yhteensä 82 milj. eurolla vuodessa. Myös maksukattoa koskevien säännösten soveltamisalan laajentamista koskevat ehdotukset tulisi jatkovalmistelussa ottaa tarkasteluun siten, että kaikkien maksukertymää alentavien ehdotusten kokonaisvaikutus olisi selvästi ehdotettua pienempi.

10 §. Maksukatto

Tilanteessa, jossa asiakas käyttää valinnanvapauslain nojalla eri maakuntien palveluja, maksujen yhteenlaskettu kertymä tieto voi olla vaikeaa ja kallista todentaa. Jatkovalmistelussa tulisikin vielä selvittää, lisääkö valtakunnallinen maksukatto hallinnollista työtä siten, että maksukatto olisi tarkoituksenmukaisempaa toteuttaa asiakkaan kotimaakuntaa koskevana.

11 §. Maksukattoa kerryttävät palvelut

Kts kohta 10 §.

4 luku. Tasasuuruiset maksut

16 §. Päiväkirurginen toimenpide

Jatkotyöstämisessä olisi hyödyllistä pohtia, voisiko maksun suhteen harkita korkeampia asiakasmaksuja hyvässä taloudellisessa asemassa oleville asiakkaille.

18 §. Erikoissairaanhoidon hoitotoimenpiteet suunhoidon yksikössä

Jatkotyöstämisessä olisi hyödyllistä pohtia, voisiko maksun suhteen harkita korkeampia asiakasmaksuja hyvässä taloudellisessa asemassa oleville asiakkaille.

25 §. Lyhytaikainen asumispalvelu

Säännöksissä olisi tarpeen määritellä rajanveto lyhytaikaisen ja pitkäaikaisen asumispalvelun välillä.

33 §. Käyttämättä ja peruuttamatta jätetty palvelu

On perusteltua, että käyttämättä ja peruuttamatta jätetystä palvelusta peritään maksu pykäläehdotuksessa kuvatuilla edellytyksillä. Pykälän mukaan palveluntuottajan tulee arvioida, onko peruuttamatta jättämiselle hyvä syy. Säännöksistä ei käy ilmi asiakkaan muutoksenhakuoikeutta asiakasmaksupäätöksestä muun kuin julkisen toimijan osalta.

5 luku. Maksukyvyn mukaan määräytyvät maksut

36 §. Kotona annettavasta palvelusta perittävän maksun perusteena olevat tulot

Ehdotuksen mukaan tulo rajoja sovellettaessa tuloista tehtävien vähennysten alaa laajennettaisiin huomattavasti, mikä johtaisi osaltaan merkittävästi asiakasmaksukertymän alenemiseen. Edellä lausunnossa jo todetulla tavalla jatkovalmistelussa tulisi vielä arvioida ja priorisoida kaikki asiakasmaksukertymää alentavat muutosehdotukset siten, että niiden vaikutusta voitaisiin selvästi vähentää.

50 §. Yksityislääkärin läheteellä tehtävät laboratorio- ja kuvantamistutkimukset

Yksityislääkäri on varsin vaikeasti määriteltävä asia. Perusteluissa on todettu, että ehdotetun säännöksen mukaan maksun saisi periä valinnanvapausjärjestelmän ulkopuolelle jäävän lääkärin läheteellä tehdyistä tutkimuksista. Lääkäreillä voi olla kaksoisrooli, mistä syystä asia olisi hyvä tämentää säännöksessä tai sen perusteluissa.

Valtiosihteerin kansliapäällikkönä

Martti Hetemäki

Osastopäällikkö, ylijhtaja

Jani Pitkäniemi

Tiedoksi

Budjettiosasto